

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice, št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobajo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kriva obsodba.

Ne pogosto, toda izgodi se vendar večkrat, da se kdo obsodi pri sodnji po krivem. To je za nj gotovo hudo ali kaj si hoče? Če pride potem na svetlo, da se mu je izgodila krivica, odpusti se mu sicer kazni, če je še ni prestal in pred svetom se mu povrne čast ali kaj je škodo? Ni postave za to, da se mu povrne ali naj si išče odškodnine sam, kjer in kakor mu drago, država sama pa mu ne pomaga do nje. Tako se je izgodilo Ljudv. Kresniku, posestniku na Črešnjevci. Mož je vse poskusil, da dobi kaj odškodnine, ali doslej vse zastonj. V zadnji sili se je obrnil še do drž. zbora. In o tej njegovi prošnji je bila v drž. zboru dne 3. febr. obravnava. Poslanec J. Hren je predagal, naj izroči zbor njegovo prošnjo c. kr. vladi. Poslanec za Celje, dr. R. Foregger pa je to pobijal ter je ob enem, kakor mu je navada, udrihnil tudi še po vsem slov. ljudstvu. Dobro mu je na to odgovoril posl. M. Vošnjak. In tega govor pa je po stenografskem zapisniku ta-le:

Visoka zbornica! Kar je prvi govornik, to je protigovornik, rekel, o tem hočem tu le malo omeniti v dokaz, da misli gospod poslanec za Celje morebiti tu v visoki zbornici, da je tudi tu, kakor pri sodnijskih obravnah, zagovornik Soršaka (Poslanec Heinrich: Dobro!).

Gospod poslanec za Celje spomnil nas je prošnje ali kakor on pravi protipeticije občine Črešnjevce. To prošnjo izročil je gospod poslanec dne 13. maja meseca 1888. l. visoki zbornici, in se je priložila stenografskemu zapisniku. Trdil je, da je ta peticija za pojasnjenje Kresnikove prošnje, a prav za prav šlo je g. poslancu le za to, da bi se Kresniku nič ne dalo odškodnine.

Gospoda moja, ta peticija je predložena bila peticijskemu odseku, ali do dnes se ni še nikdo zmenil za njo, ona leži tam nerešena. Pač pa se je vršila obravnava pred sodiščem v Slovenski Bistrici, kjer je vložil Kresnik tožbo radi razžaljenja časti gledé na to

protipeticijo. Kakih pet ali šest tednov potem, ko je gospod Celjski poslanec izročil visoki zbornici to protipeticijo in je zahteval, da se natisne v stenografskem zapisniku, izreklo je sodišče v Slovenski Bistrici na Kresnikovo tožbo, da se vsi oni, ki so to protipeticijo podpisali, obsodijo po 50 gld. globe. (Čujte, čujte! na desnici) To je „protipeticija“, na katero se je gospod Celjski poslanec opiral in s katero je hotel vsa zagovarjanja Kresnikova pobijati. Tedaj gospoda moja, boljšega dokaza za to, da niso izjave Celjskega gospoda poslanca na mestu, ne moremo dobiti. Ta gospod poslanec omenjal je nadalje, da Kresnik ne zahteva povračila škode, in da le zahteva, da bi visoka zbornica priporočila njegovo prošnjo gledé odškodnine pri visoki vladi. Mogoče je sicer, da je Kresnik preveč odškodnine zahteval, gotovo pa je, da ni še nobenega tistih 940 gld. prejel, katere mu je priznalo okrožno sodišče. Vsekako menim, naj se odškoduje za prestano kazni. Gospod poslanec za Celje govori o Kresniku, kakor o možu, ki nima nikakega zaupanja v svoji domovini. To je res, pa kakor se vzame. Pri njem, to je, pri nemško-liberalni stranki nima nobene veljave, pri nas Slovencih pa jo ima.

Tu moram torej omeniti, da je Soršak pri nemško-liberalni stranki in Kresnik je pri slovenski. Ker pa hoče vendar le gospod Celjski poslanec dokazati, da ni imel Ljudevit Kresnik v svoji domaćini nikakega zaupanja, podajem tu listino. Ta listina je določba c. kr. okr. glavarstva v Mariboru z dne 25. decembra 1889. leta št. 30.034; z njo je njegovo volitev v za zastopnika okrajnega zastopa Nj. c. kr. apostolsko Veličanstvo potrdilo. (Čujte, čujte! na desnici.) To je bilo nedavno, namreč dne 25. decembra 1889. Kako je mogoče potem govoriti: „Kresnik nima nikakega zaupanja“, tega jaz vsekako ne umejem. Priloge, na katere se Kresnik v svoji peticiji opira, so zanimive gledé pravosodnih razmer na Spodnjem Štajarskem. Osmeljam se tu opozarjati Nj. vzvišenost go-

spoda pravosodnega ministra na vloge, katere je vložil Kresnik dne 24. avgusta 1884. l. na deželno nadsodišče v Gradci. Ne bodem dalje govoril o tem, ker vem, da sta jeden del visoke zbornice in predsedništvo jako občutljiva, ako kdo omenja razmerja pri c. kr. sodiščih. Te občutljivosti jaz ne morem odobravati, ker mislim, da naj se tudi javno grajajo napake pri javnih uradih, naj bodo že upravni ali sodni uradi. (Dr. Kronawetter: Res je!) To prepričanje sem izrekel tudi v štajarskem deželnem zboru in zgodilo se je, da mi je rekel predsednik, da ni dovoljeno govoriti o pristranosti ali nepristranosti sodnikov. (Poslanec dr. Kronawetter: Zakaj pa ne? Poslanec Nabergoj: To je nemški liberalizem!) (Konec prih.)

Izvolitev lavantinskih škofov.

(Dalje.)

V nedeljo, dne 17. novembra se je vršilo v Mariboru slovesno umeščenje ali intronizacija novega lavantinskega škofa. Ta slovesnost je bila v našem listu deloma že opisana, deloma pa so itak naši pobožni verni Slovenci iz vseh krajev vladikovine prihajali v Maribor, da so si svečanost ogledali z lastnimi očmi. Zbog tega nam tukaj ni treba tega slovesnega dne z nova opisavati, ampak mi še omenimo le eno in drugo stvar, ki so važne tudi za bodoče dni in so tudi vredne, da se ohranijo našim potomcem.

Pred vsem podamo našim bralcem nagovor, v katerem so kapitelški vikar, milostni g. prelat F. Kosar pozdravili škofa v imenu cele škofije. Vladikovina si je pa res izvolila zgovoren jezik, da je dostojno pozdravila svojega novega vladiko. Govor smo dobili iz lastnih rok preč. g. prelata, in sicer v znak ljubezni. Bog plati!

Govorili so v latinskem jeziku. Mi pa govor prelijemo v slovenski jezik, da ga domači zvon naznani po široki škofiji. Naj tedaj zdaj potegnem za zvon, vi pa lepo poslušajte!

„Ko je naš Gospod in Izveličar prihajal v Jeruzalem, da dopolni delo izveličanja našega, takrat, kakor svedoč sv. pismo, je začela vsa množica učencev z velikim glasom veselo Boga hvaliti in klicati: Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem. (Luk. 19.)

Prevzvišeni in prečastiti knez in škof! Enak prizor, če ne ravno tak, se je ponujal tudi v dan Vašega prihoda, in se ponuja zopet danes našim veselim očem, ko se celo mesto giblje in mladenči in device in stari in mladi vriskajoč Vam nasproti hité ter kakor z enim glasom kličejo: Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem! In zakaj, premilostni knez in škof, blagujemo tako svečano Vaš prihod?

Resnično zato in edino zbog tega, ker pridete v imenu Gospodovem!

Osirotela je namreč lavantinska vladikovina po smrti preljubljenega našega škofa Jakoba Maksimilijana, kateremu naj bo blag in večni spomin, čegar pastirsko ljubav vse cerkve okoli in okoli po škofiji oznanjujejo, čegar miroljubno srce, prav kakor srce kneza miru, vse oblasti cerkvene in državne povzdigujejo, čegar očetovsko dobrotljivost vsi dobrodejni zavodi, vsi sveti kraji in pred vsem oboje seminishe, namreč duhovsko in deško na ves glas hvalijo, v tej blaženi stolni cerkvi pa res stene same govoré. Ko je tedaj sirota škofija zgubila svojega pastirja, obračamo svoje oči na večne visočine, da nam od ondot pride pomoč, proseč Gospoda žetve: Pošlji Gospod, kogar meniš poslati!

Dobro nam je znano, da so na večih krajih, pa tudi v našem mestu zlasti po samostanih obhajali devetdnevne pobožnosti, naj se prikrajsajo dnevi žalosti in naj Bog prej, ko slej blagovoli poslati, kogar nam meni dati.

Vendar, kdor zaupa v Gospoda, ne zga-nejo ga vekomaj, kakor gore Sionske ne. Zato pa tudi naša molitva ni bila prazna. Čem bolj so se množile molitve, tem jasneja je bila tudi božja volja, in ko pride čas, katerega je Oče po svoji oblasti odločil, je bil isti glas ljudstva in isti glas božji: da ste Vi, prečastiti knez, naš nam od Boga namenjeni škof.

Ko ste tedaj premil. škof po molitvah izprošeni, in od Njih ekscelece Solnograškega metropolita vsled posebne pravice, ki je nadškofijski stolici lastna, izvoljeni, potrjeni in posvečeni, stopite tedaj v imenu božjem v hlev naše škofije skozi edina, pravična vrata, kot odposlanec apostolov namreč, in kot naš pravi in postavni pastir, vzamite v istinito last škofijsko stolico.

Čast Vam tedaj bodi, ki pridete in ker pridete v imenu Gospodovem. Kakor ste nek-daj pohvalno služili svitlega cesarja, tako zdaj sprejmite vodstvo duhovne vojske v naši škofiji. Vojska namreč je človeško življenje na zemlji, svedoč sv. pismo, in nikdo ne bo venčan, ki se ni dobro vojskoval.

Glejte, svitli knez, tudi mi se Vam približamo v imenu Gospodovem in Vašo škofijsko stolico pri tem velikanskem shodu trumoma obdajamo, da Vam v navzočnosti cerkvenih in državnih oblasti, v imenu duhovstva in vernega ljudstva, kakor smo dolžni in se spodobi, prisežemo zvestobo.

Vidno znamenje prisege vdanosti pa je po cerkvenih postavah poljubovanje blagoslovljene prstana in posvečene roke škofove. In resnično, v tem edinem znamenju je vsa moč in ves visok in globok pomen prisege zvestobe zapopaden.